

JUŽNOVIETNAMSKI IN AMERIŠKI NAPADI NA KAMBODŽO PRED OZN

Stevenson zagovarja akcijo ZDA v Vietnamu in predlaga morebitno intervencijo OZN

Predlagal je tudi «umik tujih čet» iz Laos - Kamboški delegat zahteva sklicanje mednarodne konference

NEW YORK, 21. — Danes se v Varnostnem svetu začela razprava o kamboški pritožbi proti Južnemu Vietnamu in ZDA zaradi napadov na kamboško ozemlje. Seji predseduje francoski predstavnik Roger Seydoux. Pri tem je kamboška vlada sporočila, da so enote Južnega Vietnama izvršile nove napade na kamboško ozemlje.

Voditelj ameriške delegacije Stevenson je med svojim govorom predlagal tudi «umik vseh

V odgovoru na kamboške obtožbe proti ZDA in Južnemu Vietnamu je Stevenson trdil, da je Južni Vietnam brez uspeha skušal z dvostanskimi razgovori odstraniti vzroke obmejnih incidentov. Trdil je, da je Južni Vietnam «rtve mednarodne zarote» in da se južno-vietnamsko ljudstvo «bori za svojo neodvisnost, ki jo ogrožata tako imenovani Vietkong».

Dalje je Stevenson trdil, da je Južni Vietnam «v oboroženem napadu» in da bo ZDA nudile pomoč narodom tega področja, «dokler so odločeni braniti svojo neodvisnost in zahtevajo našo pomoč». Trdil je, da ima ameriška pomoč Južnemu Vietnamu edini namen: braniti ženevske sporazume. Obtožil je Severni Vietnam, da sistematično išče uničenje ženevskih sporazumov o Laosu iz leta 1962.

Dodal je, da je «vzelo enostaven način za vzpostavitve reda v jugovzhodni Aziji, in sicer umik vseh tujih čet iz Laos in sklop vseh držav tega področja, da se ne bodo vmešavale v notranje zadeve svojih sosedov». «Narodi Laos, Kambožije in Vietnama, je dodel Stevenson, želijo živeti v miru, in če se bo to zgodilo, ne bo več bojev, niti ameriških vojaških sil na dvostranski podlagi, ne bo takin zagotovilo, bodo ZDA branile neodvisnost svobodnih narodov jugovzhodne Azije, kakor so storile druge».

Stevenson je dalje trdil, da je Severni Vietnam ob podpori Kitajske «zlorabljal pravico Kambožije» in da je v miru, in se poslužil Kambožije kot prehodne poti in kot «točišča». Dejal je, da ni potreba sklicati nove konference o Indokini, ker kakršni koli sklepi ne bi mogli biti učinkoviti od sedanjih sporazumov. Nujno potrebno je izvesti in splošnovaliti te sklenjene sporazume. «Če bi se to dogajalo, ne bi bilo nevarnosti, v jugovzhodni Aziji bi vladal mir in izognili bi se novemu ogrožanju mednarodne varnosti».

Ameriški delegat je izjavil tudi, da bi se številna praktična sredstva, ki bi jih lahko uporabili za vzpostavitev stabilnosti na meji med Kambožijo in Južnim Vietnamom. Varnostni svet bi n. pr. lahko pozval obe državi, naj ustanovita znano vojaško silo na dvostranski podlagi, ki bi strážila na meji. Drugi način bi bil, če bi dvostranski sili pridružili opazovalce OZN in bi eventualno to silo postavili pod poveljstvo OZN.

Končno pa bi lahko ustanovili silo OZN, ki bi bila na voljo za reševanje. Toda če bi bila ta metoda zasedena, bi bile ZDA pripravljene prispevati. Če bi izbrali eno od teh rešitev, bi bilo dobro pozvati tajnika OZN, naj nudi svojo podporo Kambožiji in Južnemu Vietnamu, da točno določijo mejo med obema državama.

Zatem je Stevenson izjavil, da je pripravljen diskutirati politiko in dejavnost ameriške vlade v vsej jugovzhodni Aziji. Priporočil pa je, da se sedaj pred Varnostnim svetom samo vprašanje varnosti na meji med Kambožijo in Južnim Vietnamom. Poveljil je, da je edini namen ZDA vzpostaviti mir v jugovzhodni Aziji in da je ameriška vlada sedaj vmešavana v zadeve Južnega Vietnama samo zaradi tega, «ker je to v interesu ameriške vlade, da se brani pred obojestranskim napadom, ki prihaja od zunaj». Trdil je, da sodeluje v Južnem Vietnamu na tisoče severovietnamskih vojakov ter da so zaplenili veliko količino orožja in streliva kitajskega izvora.

Ameriški delegat je nato izjavil, da ZDA niso nikoli nasprotovale političnim sporazumom in da so zvezo zagovarjale pravilne rešitve, ki so jih segli leta 1954 in 1962. Zvezi je dodal, da «do sedaj je samo en velik element motenja političnih sporazumov, ki so bili doseženi leta 1954 glede Vietnama, Kambožije in Laos. Konaj so bili ženevski sporazumi leta 1954 sklenjeni, jih je Severni Vietnam že začel sistematično ne kriticirati o tovariški pomoči pekinškega režima».

V zvezi z Laosom je dejal, da je sedanjim napadom organiziral član koalicijske vlade ob pomoči ene od držav. Podpisal je ženevski sporazum. Priporočil je, da dosega dol-

narodstvo meje med Južnim Vietnamom in Kambožijo, in ne nov organizem OZN. Izjavil je, da je njegova vlada zahtevala samo pošiljatev preiskovalne komisije, ki naj ugotovi neuteemeljenost ameriške obtožbe proti Kambožiji. Dejal je, da so te obtožbe neutemeljene, razen če to je bila ameriška navzočnost pri nedavnih obmejnih incidentih ugotovljena na podlagi pričanja ujetnikov. Poleg tega je Kambožija zahtevala ustanovitev nadzorovanih postaj na meji z Južnim Vietnamom.

Južnovietnamski delegat je napovedal bližnji prihod delegacije, ki jo bo vodil južnovietnamski poslanik v Londonu, in je dodal, da njegova vlada ponavlja ponudbo za začetek dvostanskih razgovorov s kamboško vlado. Za njim je govoril Stevenson, nato pa zvečer kamboški delegat, ki je ponovil obtožbe proti Južnemu Vietnamu.

Sovjetski delegat Fedorenko je med drugim izjavil, da espektakularna reklamska tehnika, ki jo uporabljajo Stevensonov govor, je dopuščala najmanj domnevo, da bo Stevenson napovedal morebitni umik ameriških čet iz Indokine.

Fedorenko je obtožil ZDA, da so prevzele mesto ruske legije v Indokini ter da so v Južnem Vietnamu postavile slamežate voditelje. Kritiziral je ameriško politiko, ki trdi, da pošiljatev 16 tisoč vojakov v Južni Vietnam in napad na Kambožijo pomenita prispevati k pomirjenosti.

Stevenson je na kratko odgovoril, da sovjetski delegat ne bi smel podcenjevati važnosti njegovih izjav, češ da Sovjetska zveza odkrito podpira ekomunistična prevratna gibanja v mladih neodvisnih državah. Fedorenko je odgovoril, da predstavnik velike države ne bi smel tako na laho izrekat obtožbe. Razprava se je nadaljevala ob 20. uri. Prvi govoril je bil češkoslovaški delegat.

Po govoru češkoslovaškega delegata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Izvedelo se je, da maroški predstavnik v Varnostnem svetu pravilno našel resolucije zvezi kamboških protestov. V ta namen se je že posvetoval s predstavniki treh prizadetih držav in z ostalimi člani Varnostnega sveta.

Legata, ki je obtožil ZDA, da za- tirajo južnovietnamsko ljudstvo, in je dodal, da ameriška vojaška okupacija v Južnem Vietnamu krši ženevske sporazume, je sovjetski delegat zahteval od predsednika, naj se snema tablica z napisom «Vietnam», ker in naziv ni v skladu z realnostjo. Zatem je bila sešla odločena na ponedeljek popoldne.

Ameriški senatorji o jugovzhodni Aziji

WASHINGTON, 21. — Ameriški državni tajnik Dean Rusk je danes izjavil pred znanepolitičnim odborom senata, da ameriška vlada ne bo izvedla v ameriški politiki v jugovzhodni Aziji, da pa proučuje številne možnosti in da se posvetovali z državami podpisnicami ženevskih sporazumov o Laosu.

Predsednik odbora senator Furbright je izjavil, da so govorili med drugim o morebitnem zasledovanju gverilcev čez mejo Južnega Vietnama, da pa to še ne pomeni, da so to sklenili. Sporočil je, da se bodo prihodnji letalski pomorski in kopanski manevri SEATO začeli 30. maja na Filipinih.

Med govorom Rusk je na seji odbora je senator Morse nenadoma zapustil sejo, ker je menjal, da spada vietnamsko vprašanje v izključno pristojnost OZN in da bi moral edino ta organizacija skrbeti za vzdrževanje miru v vsej jugovzhodni Aziji.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine, ter je poudaril, da bi moral sklicati novo konferenco 14 držav, ki so se leta 1962 udeležile konference o Laosu. Nova konferenca bi morala biti posvečena celotni bivši francoski Indokini. Dodal je, da razvoj v Laosu narokuje pobudo na najvišji stopnji in da morajo ameriški vojski ostati v Južnem Vietnamu, dokler se ne najde splošna rešitev za vsa jugovzhodna Azija.

Voditelj demokratske večine senator Mansfield pa je izjavil, da bi morale ZDA upoštevati francoske predloge o nevtralizaciji vse Indokine,

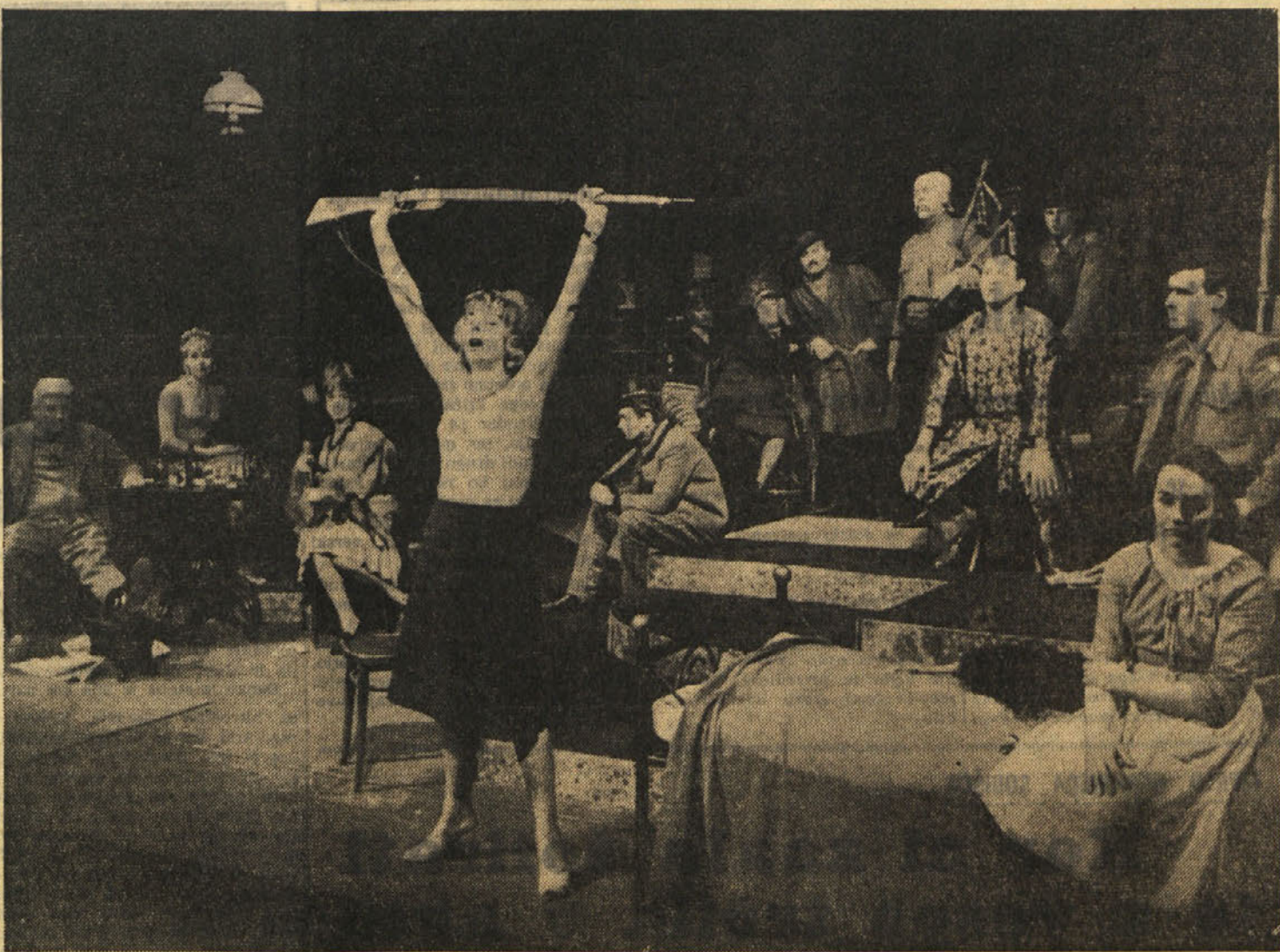
TUDI VELIKO DOLARJEV VČASIH NE ZALEŽE

V laški krizi bi Američani ne hoteli ostati osamljeni

Državni udar generala Abaja je sprožil ofenzivo leve - Nape-
tost se lahko razširi tudi na druga področja - Celu izven Azije

NEW YORK, maja. — Ameriška diplomacija mrzlično išče ventil, ki bi prinesel vsaj malo svežega zraka v težko in viharo vzhodno, ki se je razlezlo nad položaji ZDA v deželah bivše francoske Indokine. Vloženi kapitali še vedno in trmasto pri-
našajo samo zgubo, tako da vsa ta operacija deluje kot nerentabilen posel sumljive vrednosti.
Intenzivni napori ameriškega zunanjega ministva in Penta-
gona, da bi južnovietnamsko an-
gažirano spremeni v manj a-
meriško in več atlantsko, se
bodo, kot se zdi, končali vendar-
le v glavnem na ameriških do-
larih. Novih 125 milijonov dolar-
jev pomoči naj bi zamašilo luk-
nje, ki se stalno in brezupno od-
pirajo v ratirani saigonski vre-
ci, v katerih brez vsakega uspe-
ha izgine 600 milijonov dolarjev
na leto.
Druga skrb washingtonske di-
plomacije teh dni je obtožba, ki
je prišla iz Kambodže glede epi-
sodnih napadnih akcij, ki jih
vršijo ameriško-južnovietnamske
sile proti Kambodži. Obtožba se
je znašla na zeleni mizi v dvo-
rni Varnostnega sveta Združe-
nih narodov.
Tretji in z diplomatske vidika
trenutno najbolj vroč po-
žar, proti kateremu so uper-
jene ameriške gasilske brigade,
je v Laosu, kateremu grozi ob-
novitev državljanske vojne ter
mednarodna kriza, katere po-
sledic ni mogoče predvidevati.
Razvoj laoske krize se v Washing-
tonu ocenjuje kot nepovoljen za
ZDA.
Ameriška diplomacija je začela
z intenzivno dejavnostjo v
raznih smereh. Hotela bi zama-
šiti vdor nevarnega hudournika,
ki že gre preko nasipa. Pozivi gle-
de tega so bili poslani Londonu,
Moskvi, Parizu in drugim me-
tropolam, ki vzdržujejo diplomatske
odnose s Pekingom. Washing-
ton prosi te države, naj bi ki-
tajska vlada izkoristila »evliva-
ki, ki ima nasproti gibanju Pa-
tet Lao, da bi Patet Lao svojo
ofenzivo prekinil.
Alarm je v Washingtonu po-
vzročila tudi negotovost glede
skrajnih ciljev sedanje ofenzive
gibanja Patet Lao na strateško
izredno važnem področju Doline
rčev. ZDA so v strahu, da bo
uspešna ofenziva povsem potis-
nila sile in v skrajni liniji likvi-
dirala neavtralistično vladno Su-
vana Fume, ki je bila postavljena
na oblast s sklepi ženevske
konference iz leta 1962.
Ofenziva gibanja Patet Lao
predstavlja drugo fazo najnove-
še laoske krize, ki se je pred
mesece dni začela z desničar-
skim pučem generala Kuprasita
Abaja. Čeprav je Abajev zaro-
tiški podvig Washington javno in
uradno ožigosal, slednji ni bil
neposredno in korenito zadušil.
S tem mu je bilo onemogočeno,
da se je končal z nekakšnim
»polovničnim uspehom«. Pučisti so
moral ponovno postaviti na ob-
last neavtralističnega premiera Su-
vana Fume, toda z obljubo, da
bo premier izboljšal status des-
ne frakcije v vladi.
Toda začeta igra je nosila v
sebi celo vrsto nevarnosti. Lahko
ne bi bilo ravnotežje med moč-
nejšo levo in šibkejšo desno fra-
kcijo je temeljilo na zelo ozkem
in ne preveč močnem zračnem
koridorju neavtralistične sile. Ve-
dela se je, da ne po kosku desne
struje, da z nenadno akcijo spre-
meni ravnotežje v svojo korist,
izvalilo protiakcijo boljše organi-
ziranega in strateško odločnega
glevega krila v laoski vojaško-
politični razporeditvi sil.
To se je končno tudi zgodilo.
Patet Lao, ki se je znašel v vo-
jaško-strateški in politično psiho-
loški očitni prednosti, je izkoris-
til Abajev puč in prešel v ofen-
zivo, ki bi mu morala prinesiti
nove vojaške in politične pred-
nosti v deželi.
V zelo razgibani, negotovi in
napeti laoski situaciji vsak dr-
žavni udar, ne glede kako in za-
radi česa je bil izvršen, nepo-
sredno ogroža notranje laosko
premirje in s tem privede tudi
do krize ne le v jugovzhodni
Aziji, pač pa tudi v mnogo šir-

šem svetovnem obsegu. Okoli
Laosa in laoskega »ravnotežja«
je povezanih še preveč velikih sil
in njihovih interesov, ki teme-
lijo na blokovskih in tudi me-
blokovskih pozicijah. Zaradi te-
ga postaja Laos ena najbolj kri-
tičnih točk na svetu.
Ameriška diplomacija, ki je že
tako precej zaskrbljena zaradi
razmer v jugovzhodni Aziji, si
novo krizo tolmači kot izvor no-
vih nevarnosti. To še tembolj,
ker se ne da računati s povsem
sinkronizirano enotnostjo ocen
in akcij s strani zaveznikov ZDA.
Ameriško zunanje ministvo
je vojaško akcijo gibanja Patet
Lao ocenilo kot »flagrantno in
odkriti kršenje sporazuma«. O-
stale zahodne sile pa niso takoj
sledile tej oceni in so še vedno
v stanju previdnega čakanja.
V nasprotju s tem so washington-
ski poročevalci ugotovili, da je
bil desničarski Abajev puč oče-
njen v zunanjem ministstvu ZDA
kot manj nevaren za ženevski
sporazum kot sedanja ofenziva
Suvannavonga.
Laoski mir, ki je bil sklenjen
pred dvema letoma za zeleno mi-
zo v Ženevi, je bil edini mož-
ni izhod iz utrčenj velikih sil,
trčenja, iz katerega ni nobena
velika sila mogla izvleči zase
prednosti pred drugo. Hkrati pa
je to zatiranje postalo tudi ne-
ke vrste eksperiment za nevtrali-
stične rešitve na področjih, kjer
prihaja do sporov med svetovni-
mi silami. Zato si svet želi, da
bi se laoski primer ohranil »kot
dober in poučen«. Zal pa stalni
poskusi, da se z »edrobnimi di-
verzijami, kakršne je bil tudi
Abajev puč, popravi odnos sil,
povzročajo veržne reakcije, ki
nato ogražajo tudi temelje, na
katerih je zgrajena nič kaj pre-
več trdna laoska zgradba. Ta pa
ni trdna predvsem zato, ker leži
na potresnem področju jugo-
vzhodne Azije, katere »epicentera
je v Južnem Vietnamu.
J. VRHOVEC

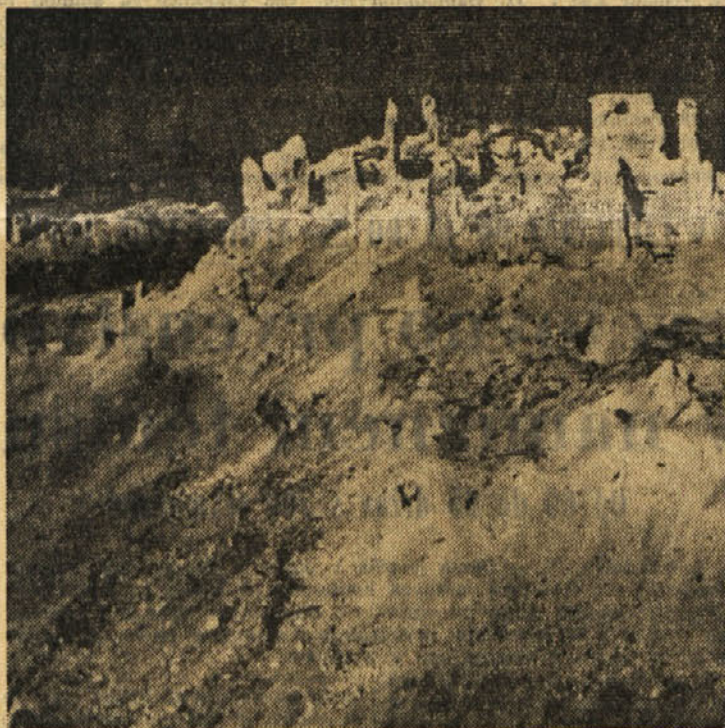

Prizor iz Behanove komedije »Talca«, s katero prihajajo člani ljubljanske Drame k nam v goste
(Na levi Stane Sever, v sredi s puško Duša Počkajeva, na desni Majda Potokarjeva, za njo Danilo Benedičič in drugi)

V ČUDOVITIH MAJSKIH DNEH PRED DVAJSETIMI LETI

Krvava bitka za Montecassino v spominih francoskega borca

Začelo se je s topovskim napadom - Nemški odpor je bil tak, da so Američani
mislili, da je Montecassino neosvojljiv - Poljaki so prodrli - Pokol Francozov

Od slovitega samostana in okoliških hiš na Montecassinu je po devetih
dneh topovskega in letalskega »obdelovanja«
ostal le kup ruševin.
Zgodovinarji in stratezi se sprašujejo, ali je bilo zavzetje treba,
da so uničili samostan in iztrževali toliko vojakov, povečini Poljakov

BENETKE SE PRIPRAVLJAJO NA LETNO SEZONO

CELA VRSTA KONCERTOV IN OPERNIH PRIREDITEV

BENETKE, 21. — V prvih dneh
julija bo beneško gledališče »La
Fenice«
začelo s ciklusom sim-
foničnih koncertov na dvorščiki
Dožev palače. Operna sezona
pa se bo začela z 29. julijem,
ko bo na programu »Aida«. To
uprizoritve bo vodil Carlo Fran-
ci, v glavnih vlogah pa bodo
peli tenorista Gastone Limerelli,
sopranistka Maria Pia Fabbretti,
mezosopranistka Fiorenza Cos-
sotto, baritonist Mario Sereni
ter basist Bruno Marangoni. De-
lo in koreografijo bo vodila Lu-
ciana Novaro.
Poleg »Aide«
bodo na vrsti tu-
di predstave Puccinijeve »Bohe-
me«, v kateri bosta glavni vlo-
gi igrala Rossana Carteri ter še
Puccinijeve »Madame Butterfly«,
v kateri bosta pela sopranistka
Virginia Zeani in tenorist An-
gelo Mori.
V istem času bodo v Benet-
kah izvedli tudi Verdijev »Re-
quiem«
ter razne druge koncer-
te, ki bodo na dvorščiki Dož-
ev palače.
V dneh med 21. in 28. julijem
pa bodo v Benetkah na Piazzet-
ta S. Marco uprizorili Ponchielli-
jevo opero »La Gioconda«. Pri
tej uprizoritvi bodo sodelovali
med drugimi Giuseppe Di Ste-
fano kot tenorist, Antonietta
Stella, ki bo pela sopransko vlo-
go, Giulietta Simonato kot me-
zosopranistka, Protti pa bo pel
baritonsko vlogo. Režijo za to
uprizoritev je prevzel Aresenio
Giunta, orkester pa bo vodil Ni-
lo Venchi. Poleg teh pevcev bo
na uprizoritvi sodelovala or-
kester in zbor bolonjskega ope-
rne gledališča.
Oder bodo postavili med dva
stebroma Marka in Todara
in bo malo dvignjen nad trome-
no, tako da bo občinstvo, za
katero bodo postavili 5.000 se-
dežev, lahko gledati laguno Sv.
Marka. Scene, kot ona ob pri-
hodu junaka na ladici iz leta
1690, odnosa scene ob prihodu
gostov na gondoli, bodo na tak
način možne kar v prirodnem
okolju.
črtov. Pomirili boste razburkano
vzdušje.
STRELEC (od 23.11. do 20.12.)
Ostanite pri svojih načrtih, ki so
pravi. Ne računajte s podporo
sosedov in sodelavcev.
KOZOROG (od 21.12. do 20.1.)
Ne spuščajte se v nevarno tekmo,
na katero niste pripravljeni. Ve-
čer preživite doma.
VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne
pričakovane težave, ki pa jih bo-
ste premagali. Zanesite se na
svoje.
RIBI (od 20.2. do 20.3.) Nič kaj
dobrega se vam ne obeta, vendar
ne bo hudega. Za uspeh je treba
najti pravi trenutek.

HOROSKOP

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Ko-
ristna pobuda, ki vam bo pripo-
mogla k izboljšanju razmer. V
domačem krogu prijetno razpolo-
ženje.
TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.)
Predstojniki vam bodo zagotovili
kako uro. Z ljubljeno osebo bo-
ste delali načrte za bližnjo pri-
hodnost.
SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.)
Pomoč, ki vam bo prihajala od
vseh strani, ne bo brez skritih na-

Od decembra 1943 so zavezni-
ške čete vodile med Neapljem
in Rimom ostre in uničujoče
borbe z nemškimi četami, ki so
bile utrjene v prirodnih in
zgrajenih utrdbah na vsej bojni
črti italijanskega škornja
med Jadranskim in Tirenskim
morjem. Za »ničrte zavezniške-
ga napredovanja je Montecassi-
no predstavljala »skot v grlu«.
Nemški stratezi so pravilno o-
cenili, da je to mesto v dolini
Liri kot nekakšen ključ, ki od-
pira odnosa zapira pot proti
Rimu. Nemški stratezi so dobro
vedeli, da tisti, ki drži v ro-
kah Montecassino, gospodari nad
usodo »apeninskega škornja«. Za-
to so v skaloju in na gričih
pred Montecassinom zgradili eno
najmočnejših utrdbenih črt mi-
nuke vojnega, kateri so dali ime
alinija Gastava. Usoda teh po-
ložajev je bila poverjena zna-
meu nemškemu maršalu Kessel-
ringu in elitnim 10. in 14. nem-
ški armadi. Proti sebi so Nem-
ci imeli reprezentativno zavez-
niško koalicijo, ki so jo pred-
stavljale 8. britanska in 5. ame-
riška armada, nadalje franco-
ski ekspedicijski korpus ter ne-
kaj desetstosev odličnih borcev
poljskega generala Andersa. Tem
je treba dodati še manjše in
manj pomembne kanadske in
indijske sile. Takšno je bilo sta-
nje v začetku maja 1944. leta.

Da bi se za oklopne enote od-
prla vrata, ki vodijo v dolino
Liri in s tem dostop k rimskim
vratom, so zavezniške enote 11.
maja 1944 ob 23. uri zvečer pre-
le v odločilni napad. Morda bo
najbolj nazorno prikazal epopejo
emeditanskega Stalingrada e-
den od ljudi, ki so v njej so-
delovali in sicer eden od fran-
coskih borcev, ki so kot člani
francoskega korpusa svobodnih
sil sodelovali v tej bitki. Fran-
coz piše takole:

Tega 13. maja sem v sekun-
dah pred odločilnim trenutkom
mrlično buljil v uro, ki mi jo je
zaupal poročnik. Točno ob 23. uri
sem svojemu častniku vjudno
rekel: »Gospod poročnik, izvo-
lite! In poročnik Jean Eon se je
z vso svojo visoko postavo
prebil skozi kamuflažo in v vsem
glasom, kolikor ga je zmogel, je
zakričal: »Ogenj!«
Kot na nek znak je dirigentska
palica boga vojne prelomila ne-
bo, odprla zemljo in za nasled-
nje ure proglasila veljavnost za-
kona smrti. Nad 1500 širokih
ognjenih grl topovskih cev,
možnarjev, havbic in metalcev
min je v zboru rjovel. Toča
jekla se je zrušila na nemške
položaje. Ze v prvih petih se-
kundah, ki so sledile oglušujoči
detonaciji, se je vzdolž linije
Gustav razpotegnila vulkanska
jeklena prepora. Okoli orojka te
velikanske tovarne pekla, ki so
jo ljudje postavili pod vedrim
nebo, so sajasti do pasu goli
vragovi skakali kot na ukaz in
vedno nove in nove granate tla-
čile v že razžarene topovske
cevi.

Nemški odgovor na zavezni-
ško topovsko točo je bil neko-

liko bolj blede, vendar pa še
vedno oster. Vsak trenutek je
kakaga našega topničarja v krvi
razneslo. Med tem pa so tovr-
ni avtomobili v nepretrganih
konvojih disočev vozil dobavlja-
li granate zavezniški tovarni
smrti. Od časa do časa je po ne-
kaj vozil khrčati odletelo visoko
v zrak, skupno s strelivom in
posadko. In vsakokrat smo si li-
kali pekleno detonacijo, ko je
eksploziralo vse strelivo hkrati.
Kose teles in razžarjeno železje
so takoj odstranjevali s ceste in
blazni krvotok se je ponovno
vzpostavil.

Avtomobil-cisterne ter skladi-
šča razstreliva so eksplozirala na
vseh straneh. Nemške obrambne
črte na tem odseku bojišča so
utrpale najstrašnejše bombar-
diranje, kar jih je bilo v tej
vojni od začetka do tega tre-
nutka. Nato je veriga eksplozij
pred nami začela izgubljati na
svoji intenzivnosti in se začela
postopoma oddaljevati na zahod.
Ogenj na vrhu Montecassina se
je razširil v močeno igro pla-
menov. Ognjem razstreliva se je
pred našimi očmi razvil v
fantastično sliko. Sirene nemških
metalcev min so rjovjele kot
»Stallnove orgle«. Rjovele so
brez odmora. Nato pa se je 22.
severnoafriški bataljon naše di-
vizije pogljal na jurji na Gar-
igliano. Skoraj hkrati so se An-
dersovi vojaki pognali proti o-
gnju nemške obrambe. Tem je
bila poverjena najtežja naloga.
Dnevno povelje se je glasilo:
Zavzeti Montecassino.

V krasnih majskih dneh, ki so
temu sledili, so se jurji vrstili
drug za drugim ter z ene in
druge strani in trupa tisocev
padlih so še žive opominjali
na usodo, ki jih čaka. V posa-
meznih trenutkih se je Monte-
cassino Američanom in Angle-
žem zdel, da se ne da zavzeti.
Zato so z neprikritim obudo-
vanjem poslušali »hura«
Polja-
kov, ki so korak za korakom ru-
šili položaje nemške obrambe.
Ob koncu prvega dne te ofen-
zive je naša legija po nepresta-
ni borbi zavzela mostobran na
Garigliano. Obrambni post na Mo-
tecassino je bil torej načet in
obrambna črta Gustav potisnje-
na globoko nazaj.

Toda največje težave so nas
šele čakale. Nemški protinapad
na desnem krilu pri Girofano je
dobičeno semel več tisoč naših
bojnih tovarišev. V naslednjih
dneh so se Kanadčani in Polja-
ki pod neprestanim strašnim
bombardiranjem pogumno po-
gnali proti Nemcem, ki so se
obupno oklepali ruševin samo-
stana Cassino. Končno je 20.
maja, po devetih dneh izredno
ostrih borb, Montecassino padel.
Zavzeli so ga Andersovi Polja-
ki. Z vrhov, ki se raztezajo nad
Gariglianom, so z dvignjenimi ro-
kami krvavi in ranjeni prilile
iz utrdb in zaklonišč Nemci,
ki so bili že na pol pobabljeni.
Komaj dva tedna pozneje, 4. ju-
nija, so zavezniške čete vkoraka-
le v Rim.

(Historie)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

V MALI DVORANI VERDI GRAFIKE M. ŠUTEJA

O priliki šestega koncerta
združenja »Arte Viva«
za umetnost in kulturo se je
otvorila v mali dvorani gleda-
lišča Verdi razstava desetih gra-
fik Miroslava Šuteja. Ta hrvat-
ski umetnik že dalj časa ustvarja
dela neobičajnega videza, ki ni-
so ne abstraktna niti informalna,
ker je v njih posebne vrste obli-
kopenost, pa čeravno program-
sko usmerjena.

Sutej pripada torej struji, ki
je poleg tako imenovane popar-
tistične najnovejša veja kosta-
ga drevesa sodobne umetnosti.
Slike tega hrvatskega umetnika
seveda niso vsakemu takoj raz-
umljive. Premnogim se dozdau-
jo kot hladni diagrami bioloških
in fizikalnih raziskavanj. In ti
morda niso daleč od resnice, ker
lepota teh listov gotovo občuti
vsako, kdor je le količjak pro-
di v mikrokosmos narave in
pozna čudovitost fotografskih po-
večav iz tega območja, ki nam
odkriva krasoto pokrajn sveta
molekul in atomov. Pa tudi na-
ravoslovec najde v njih marsi-
kali vzpona, saj riba v nek-
terih grafikah sliči luskinasti ko-
ži plazilcev, v drugih mikro-
skopskim povečavam tankorezov
staničnega tkiva in okamenelim
okostjem dvoživk iz predtopnih
dob zemeljske zgodovine.

Sličnost oblik v prikazanih gra-
fikah z onimi, ki jih srečujemo
v nešteti panogah, ved, ni slu-
gliano. Več ali manj zavestno
izpeljana z neposrednim opo-
zovanjem istih pa čeravno jo po-
glabljuje razni čisto slikarski na-
meni, kot so ustvaritev »videza
telesnosti in prevare gibanja vi-
kanih površin. Šutejeva umet-
nost so torej vrata v nov lepoti-
ni svet, ki nam ga odkriva zna-
nost. Namreč kot je upodablja-

joča umetnost nekoč v pradu-
nini naprej odkrila lepoto živih
bitij, ljudi in živali in šele tisoč-
letja nato lepoto pokrajn, ter
šele nedavno ono sanjskega sve-
ta, nam sedaj odkriva lepoto na-
rave, ki je dostopna le znanstve-
no oboroženemu očesu.
In to nam Šutej postavlja s
silo svoje emotivnosti v črno-
belih listih z risarsko natančnostjo
risarjev, ki so v preteklem sto-
letju risali za znanstveni tisk,
kar jim je kazala okularna leča
mikroskopa.

MILKO BAMBIC

Nova vrata za baziliko

VATIKAN, 21. — Davi so s
tovornjakom pripeljali iz Mi-
lana eno krilo vrat, ki jih bo-
do namestili v stranska vrata
vatikanske bazilike na levi strani
njemih glavnih vrat. Vrata je
izdelal kipar Giacomo Manzù, ki
dokončuje še drugo krilo teh
vrat. Te bodo pripeljali v Rim
prihodnje dni. Dela za name-
stitve obeh kril bodo trajala o-
koli 40 dni.
Seveda ne gre za navadna
vrata, pač pa za umetniško delo,
ki je terjalo veliko časa, saj je
razdeljeno na več panog. Naj-
večji vrtni pano prikazuje Kri-
stusovo smrt na enem. Mariji-
no pa na drugem krilu vrat,
ostali manjši panoji, ki jih je
8. pa prikazuje prvi 4 smrt
Abela in Jurija. Se. Stefano in
se. Gregorja, ostali 4 pa so »so-
dobni«, ker eden prikazuje smrt
papeža Janeza XXIII., drugi »na-
silno smrt«
v nesolju in četrti »smrt na
ceklji«.

To so glavne upodobitve, med
temi pa je še več manjših »vlo-
kov«, ki prikazujejo rastline in
živali. Slike na drugi strani vrat
ponazarjajo posamezne scene z
obkroženjem sedanje vatikanske
ga konca ter zvečanje papiža
Janeza XXIII. z afriškim kardi-
nalom Rugambuo.

Radio Trst

Radio Trst A
7.00 Kolar: 7.30 Jutrjanja
glasba; 11.30 Slov. pesmi; 11.45
Folklorni mozaik; 12.15 Pome-
nek s poslušalkami; 12.30 Iz glas-
benih sporedov; 13.30 Z glasbe-
nih festivalov; 17.00 Orkester;
17.20 Pesem in glas; 18.00 Venec-
pravljič; 18.15 Umetnost in pri-
reditve; 18.30 Lutist B. Tonazzi;
18.45 Kernovi in Rodgersovi mo-
tivi; 19.15 Radijska univerza;
19.30 Laha glasba; 20.00 Sport;
20.30 Gospodarstvo in delo; 20.45
Pesmi brez besed; 21.00 Opera
glasba; v odmoru Mišl in na-
zori; 22.15 Od mazurke do bosse
nove.

Trst

12.00 Plošče; 12.25 Tretja stran;
13.15 Laha glasba; 13.45 Zbo-
rovske petje; 14.20 Komorni kon-
cert; 14.35 Strani iz arhiva.

Koper

6.15 Jutrjanja glasba; 7.00 Pre-
nos RL; 7.15 Glasba za dobro ju-
tro; 8.00 Prenos RL; 12.00 in
12.50 Glasba po željah; 13.40 V
domačem tonu; 14.00 Dunajski
valčki; 14.30 Melodije; 15.30 Slov.
narodne; 15.45 Prenos RL; 16.15
Pevci; 16.30 Danšnje teme; 16.40
Glasbena panorama; 17.40 Glas-
beni kvintet; 18.00 Prenos RL;
19.00 Pabert Noel; 19.30 Prenos
RL; 22.15 Kvarter Jackson; 22.40
Skerjančeve Suite na star način.

Nacionalni program

6.30 Vreme na ital. morjih; 8.30
Jutrjanji pozdrav; 9.20 Popevke;

PETEK, 22. MAJA 1964

10.00 Operna antologija; 10.30
Sola; 11.00 Sprehod skozi čas;
11.45 Moninova skladba; 13.15
Giro d'Italia; 13.30 Dva glasova
— en mikrofoni; 14.55 Vreme na
ital. morjih; 15.15 Filmske in
gledališke novosti; 15.30 Glasbe-
ni karnet; 16.00 Program za na-
mlajše; 16.30 Gubitovski Kon-
cert za klavir in orkester; 18.00
Vatikanski koncil; 18.10 Laha
glasba; 19.10 Oddaja za delavce;
20.10 Giro d'Italia; 20.30 E. Fro-
mentin-Luzi; »Dominique«; 21.00
Bizet: »Karmen«.

II. program

8.00 Jutrjanja glasba; 8.40 Rino
Salvati; 9.15 Ritmi; 10.35 Nove
ital. pesmi; 11.10 Giro d'Italia;
11.20 Vesela glasba; 12.05 Zvočni
trak; 14.00 Pevci; 14.45 Za pri-
jetelje plošč; 15.00 Ital. pesmi;
15.45 Koncert; 16.10 Rapsodija;
17.35 Mala enciklopedija; 17.45
G. Tanti: »Morte dell'usuraio«;
18.35 Enotni razred; 18.50 Vasi
izbranci; 19.50 Giro d'Italia; 20.35
Glasbeni variete; 21.35 Znanost;
22.00 Jazz.

III. program

18.30 Likovne umetnosti; 18.45
Bertonijeve skladbe; 19.15 Ital.
periodični tisk; 19.30 Koncert;
20.40 Schoenbergova Komorna
simfonija.

Slovenija

8.05 Laha glasba; 8.30 Krížem
po Jugoslaviji; 8.55 Pionirski
tednik; 9.25 Domača admira. gla-
ba; 10.15 Iz opere »Adriana Les-

PRED GOSTOVANJEM
LJUBLJANSKE DRAME

Kako so ocenili »Talca«

Zmagoslavje »Talca« je tedaj
zmagoslavje vseh: avtorja, gleda-
liških ustvarjalcev, občinstva. Tre-
nutki takega soglasja so redki.
Vasja Predan,
»Ljubljanski dnevnik«

Doživel smo zares odlično pre-
dstavo, se pravi pisano, živo pre-
stavo, ki je bila polna intenziv-
nega snovanja fantazije in stvar-
niške moči.
Naše gledališče se je nekako
nenavadno živo ujele z značajem
tega dela. Pokazalo je neugnan
temperament, smisel za humor,
veselje do stikovitosti in izredno
občutljiv organ za naglo in in-
tenzivno menjavanje razpoloženj.
Našlo je v vseh svojih funkcijah
pravi izraz za življenjsko vsebi-
no te igre.

Josip Vidmar, »Delo«

Gostovanje slovenskih umet-
nov se je končalo s predstavo
Brendana Behana »Talec«, pekle-
sko in prešerno dramo, v kateri
je spregovoril komplirani duh
sodobne irske usode, posamezne
in kolektivne. Čeprav je celotna
predstava v režiji Mileta Koru-
na imela popolno svobodo gleda-
liškega duha, je bila notranje iz-
redno organizirana in odsko v
pravičena v vsakem trenutku, v
vsaki notranji zaneseni samovo-
liji. Iz celotne predstave, ki je
nosila svojo notranjo, legitimno
vizijo, je velo nekako anarohično
bolesnega, toda obenem neizbež-
no življenjskega, s krikom zavo-
ženih ljudi, s senco zmedenih
usod, z varljivim sijajem upanja,
s čudnim in nepodkupljivim člo-
veškim sočustvanjem.

Miroslav Mirković,
»Borba«

Najvidnejši in najpopolnejši
vlogi sta ustvarila Stane Sever,
umetnik, čigar tudi molčanje je
pretresljivo kot oddaljeno grme-
nje, in Mila Kaciceva, ki je kot
neka dobrodušna, komična vila z
vsega svojo gesto, z vsakim do-
tikom občutila Behanovo delo s
prefinjenim, sočnim in avtentič-
nim humorjem.

Vuk Vučo,

»Književne novine«

Cestitati moram popolno naše-
mu igralnemu zboru za vrsto
odličnih kreacij, ki so nam jih
igralci pričarali z lahkoto, s po-
gumom in z veliko mero notra-
nje svobode. Predvsem odličje te
besede za naglavitno dvojico te-
igre, za Dušo Počkajeva in Sta-
ne Severja. Počkajeva je od-
igrala svojo vlogo resnično z vi-
liko hrabrostjo, s silovito verno-
s, s poetom, s pristnostjo in z oku-
som. V svoji nevarni vlogi ni
nikdar prestopila meje, ki tako
precizno loči okus od neokusa.
In vendar, kolikšna energija in
burnost temperamenta! Njeno no-
tranje nasprotje je predstavljali
njen partner, ki ga je predstavl-
jal Stane Sever. (...) Zanimivo
mehaniko tako različnih človeških
lastnosti je Stane Sever utelstil
v svojem liku s suvereno intu-
itivnostjo, s superiornim mirom,
s pretresljivo resničnostjo, skrat-
ka z velikim umetništvom. Mi-
slim, da je Pat eden izmed naj-
bolj dovršenih likov, ki so v ur-
ščeni v galerijo podob tega vis-
oko nadarjenega igralca. Menim,
da moram takoj ob to dvojico po-
staviti lik Tereze, ki jo je pre-
stavljala Majda Potokarjeva.

Ta igralka nam je podala iz-
redno subtilno zasnovano podobo
kmečkega dekleta, vzgojenega v
samostanu, ki pa je ohranilo vso
čustveno prirodnost in žlahtnost.
Podala nam je to žensko bitje z
dosledno preprostostjo in nepo-
rednostjo, ki je bila tako pre-
pričljiva, da nas je ganila in
zelo pretresla. Izredno blitirčen
vložek v dirji in smešni rapsod-
iki tega okloja.

Goriško-beneški dnevnik

KREPITEV STIKOV OB MEJI

V nedeljo 31. maja v Mirnu obmejno prijateljsko srečanje

Na sporedu je nastop pevskih zborov in tekmovanje v športnih panogah

V nedeljo 31. maja bo v Mirnu pri Novi Gorici prvo obmejno srečanje, v okviru katerega bodo športne, prosvetne in rekreacijske prireditve. Zanimljivo takšno srečanje je nastalo iz želja mirneških in sovodenjskih prosvetnih delavcev, da bi se čim bolj okrepili stiki med tema dvema krajema, ki sta od nekdaj tesno povezana s sorodstvenimi, prijateljskimi in tudi prosvetnimi stiki. Ti stiki se ne nanašajo samo na Mirno in Sovodnje, dva večja kraja, ki sta bila nekoli po isti občini, ampak tudi na ostale vasi sovodenjske občine.

Da bi zadobilo to srečanje večjo obliko, so se povabila k sodelovanju prosvetna društva obeh obmejnih področij Goriške. Program bo precej obsežen. Dopoldne bodo tekmovali v namiznem tenisu in odbojki, popoldne pa v nogometu. Osrednja predstava bo 31. maja ob 19.30 v veliki mirniški dvorani. Nastopili bodo zbori Brški grif, Kras, zbor iz Ronk, otroški zbor iz Standedra ter združeni pevski zbori iz Goriške. Z jugoslovanske strani bodo nastopili zbori Branik, Miren, Bilje in okoliš. Še posebej zanimiv bo zbor iz Nove Gorice. Med odmorom bo igral števčerski instrumentalni trio.

Zvečer bo prijateljsko srečanje, na katero bodo povabljeni predstavniki obeh prosvetnih organizacij, prosvetnih in športnih društev, srečanje pa se bo zaključilo s prosto zabavo. Prireditve imajo predvsem namen utrditi kulturno-prosvetne stike med pripadniki enega naroda, ki živi ob meji. O podrobnosti programa bomo še poročali.

Na nedeljsko predstavo

TALCA

v izvedbi ljubljanske Drame bo peljal iz Gorice na predstavo v Auditoriju in Trstu

AVTOBUS

da bi si mogli tudi goriški Slovenci ogledati to znano Behanovo komedijo

Vpisuje urad SPZ v UL. A. scoli 1, tel. 24-85 ter raznašalec časopisa Mirko Kuzman v Sovodnjah. Avtobus bo odpeljal s Travnika ob 15. uri in bo peljal v Podgorje, Standerž in Sovodnje. Prijava se sprejemajo najkasneje do DANES opoldne. Če ne bi bilo dovolj udeležencev, se bo avtobus odpovedal. Voznina in vstopnina 850 lir.

Kino

VERDI, 17.30: «La calda vita», C. Spak in F. Capucci. Italijanski barvni film. Mladini pod 18. letom vstop prepovedan. Zgodnja predstava ob 22.

CORRO, 17.00: «Sventole, manette e femmine», E. Constantine in F. Chautemte. Francoski črno beli film. Zgodnja predstava ob 22.

VITTORIA, 17.30: «Le due colonelle». Totò in Walter Pidgeon. Italijanski črno beli film. Zgodnja predstava ob 22.

CENTRALE, 16.30: «Mondo matto al neone». Dokumentarni film v režiji Carla Veja, glasbena spremljava Lella Luzzija. Mladini pod 18. letom prepovedan.

DEZURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna KUERNER, Korzo Italija št. 10, tel. 25-76.

TEMPERATURA V GORICAH

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo dnevno temperaturo 25 stopinj ob 14. uri in najnižjo 9.9 stopinje ob 5.15 uri. Povprečna dnevna vlažnost je dosegla 59 odstotkov.

JOŽA HORVAT: Maček pod šlemom

70.

— Ne bom... Ne boj se! To je moje začasno skrivališče. Zdaš Pavelc kot konjederer lovi ljudi po Zagorju in jih s silo mobilizira, a jaz se ne dam več mobilizirati! Brž ko ta lov na ljudi mine, se bom vrnil v vas. Mi ubožci v Zagorju se nimamo kam skriti, nimamo gozda in gora, skrivamo se, kakor znano in moremo. Vsakdo od nas si izkoplje nekakšno jamo, nekakšen bunker, in to je kakor njegov revir in pazimo, da se revir spoštuje. Zato je bila moja žena tako jezna, kajti prišla sta v moj revir, tu okoli pitlišča je moj revir... Najprej je mislila, da sta prava vojska, domobran, in da sta prišla pome, da me je kdo izdal. Najprej je bila v strahu, a ko je videla, da ni blizu nobene vojašnice in ko je videla, da partizana nista, ker zvezde nobeden nima na glavi, potem je vedela, da sta nekakšna potepuha in se na mah razvela. Jaz sem vse to slišal, a nisem vedel, kdo je in nisem upal oglašiti. Videla sta, kakšna je, kakor sam vrag! Pazi name in me varuje kakor oko v glavi. Kaj morem... moram jo ubogati!

Kapara ni vedel, kaj bi — ali naj se nakrohota, ali naj se zjoce, kaj tolaži Falačca ali sebe? Misli je: preklesti fašizem, kaj vse je naredil iz naših ljudi. Pa vendar...

— Imbro, je mar tebi vse to potrebno, ali ni druge rešitve? Ali ti ni bilo lažje v brigadi?

Brez moči je skomignil z rameni in se potuhnil: — Kaj

morem...? Jaz sem ubožček, nikoli nisem imel kaj svojega, prižen sem se, v njenih rokah sem. Videla sta, kakšna je! Če se z njo sprem, bom prej izgubil glavo kakor pri brigadi. Pa ti...? Kaj je tvoj? Ali si v patroli, ali si se zgubil, ali kam greš? Kakšna stiska te je prignala sem?

Kapara vzdigne karabinko in si jo obesi na rame: — Nobena stiska, Imbro. Iščem zagrebški oddelček. Ne veš morda, kje ima zdaj štab?

— Štab? — se zamislil Imbro. — Bogibogme ne vem. Bilh so tu nekje, a jih ni več. Šli so nekam bliže Zagrebu. Moral boš prekorajiti cesto Kaprina-Zabok in jih poiskati v vasi Hrušci. Veš, kje je ta vas?

— Vem.

— Če ne veš, bi te moja žena peljala v našo vas... Imamo odbor... dobil boš vodica.

Odločil se je, da odrine in si je pritegnil pas in naravnal šlem: — Hvala, Imbro... s tvojo ženo že ne! Ali hočeš sprejeti nasvet, preden se ločiva? Zdaš ko se žena vrne s straže, vzemi tisto sekuro in jo udari s peto za ušesa, a udari jo dobro, da se tako zvali v tale tvoj bunker. Ubij jo, nikomur ne boš odgovarjal. Zgiasi se pri zagrebški brigadi in se bori za svobodo vseh — in za lastno!

Ni počakal, da bi slišal, kaj Imbro misli o tem nasvetu. Stignil mu je roko, se obrnil in šel. Slišal je, kako Falačca kliče domobrana in ga nagovarja, naj napolni torbo. Kapare vse to ni več zanimalo. Zelel je samo eno: stopiti iz te trohobe, iti čimprej na sonce, na čistino in na zrak, pa če bi moral že na prvem koraku odpreti ogenj na sovražnika, ali udariti na juris. Samo ven. Čimprej ven! Ni se mogel otresti misli o Zagorju, o tem, kako je to žalostna pokrajina. Cesarčilo se dotakne, čemurkoli se približa, povsod je kakor v tisti otroški igri: ogenj, ogenj, ogenj... Ravno tako kakor v morju: pod vsakim kamenčkom kakšna školjka, rakce, polček, nekaj živega vrvi... Tako je tu: na noben senik, na noben gozdič se ne moreš več zanesiti!

Dotekla ga domobran. Na koncu gozdiča najdeta «srakovo, kako čepi za grmom in opazuje okolico. Zvito je izbrala ta prostor, nadziral je gotovo vse dohode do ograde. Domobran pripomni zlobno: — Glej jo, kako stražar! Hrani svojega prašiča in nikomur ne pusti, da bi se približal. Pa kako ga pita! Ona že ve — vse, kar daje možu in prazetu, vse se ji vrne. Puščala sta za seboj izgubljeni raj in se počasi spuščala v dolino. Kot čaša dobrega zagorskega vina se je bleščalo sonce na zahodu. Stikastomografska skoraj sinja koprena je pokrivala kraj. Nad vinogradom se ob robu žive meje oglašal fazan: Kokoko... Kokoko... — prhne in zleti, da kje na veji pričaka noč. Oglaš se tudi Kapara: — Čas bi bil, da se tudi midva kam spraviva, meni nocoj ni do popotovanja. Truden sem in zaspam, moram se pusteno odpočiti. A kam naj poloviža glavo? Vidis, žvana zakokodaka in odleti na vejo, da ga v snu lisica ne zgrabi. Kam naj zletiva midva, kam naj se spraviva, da naju v snu banda ne zgrabi? Kaj pojdeva zopet na senik? — Jaz na senik ne grem! — odločno izjavi domobran. — Tudi jaz ne grem! — se strinja Kapara. — Ne bi rad že enkrat objemal ustaš na se enkrat krmlil njegove konje... Pojdva v kakšno zidnico! Na skednju nisva imela sreče, pregnali so naju ustaši; v gozdu nisva imela sreče, pregnala naju je baba. Morda bova imela več sreče v zidnici. Pojdva torej v zidnico... Mesec je že davno vzšel, sprehodil se je med zvezdami in ker je videl, da so vse zbrane, in ni imel nobenega drugega posla, se je spomnil Kapare. Saj res: kje je ta popotnik? Obseli je zemljo in obrne pogled na desno in levo, da bi odkril svojega starega znanca. Gleda torej mesec na zemljo, pregleduje

steze in prehode, vidi neštete partizanske mravlje, kako vrvi in hitijo sem pa tja, a nikjer ne zagleda Kapare. A rad bi ga videl, rad bi ga vprašal, kako je preživel dan, hotel bi vedeti, kam se je namenil: na zahod, zahod, sever ali jug? Ku-kam mesec v jarke, preiskuje vinograde, a za Kaparo ni sledu. Komaj prekomaj ga odkrije skozi okence neke stare zagorske zidnice, kjer sedi za mizo in pije. Zares. Kapara in domobran sta imela srečo. Zidnica, ki sta si jo izbrala, je bila morda edina, ki je bilo v njej še v tem letnem času nekaj vina. Domobran je izvil sekuro, kruh, čebulo... skromne, a dobrodošle darove, ki mu jih je Imbro Falačca zmašil v torbo. Zdaš sta imela stredo nad glavo, ležišče, hrano, imela sta torej vse, kar jim je bilo treba. Po napornem dnevu in razburjelih dogodkih sta oba zaslužila počitek in okrepitvo. Franjo, ki je bil pripravljen, je vlačil iz sodčka z bučico vino, ga pretakal v steklenico in postavil na mizo. Kakor se je kakšna steklenica prikazala, je Kapara segel po njej in jo požulil. To gleda mesec, gleda in modro pa preudarno svetuje Kapari: — Ne pij toliko, Ilija, telo je trdno, izčrpano, nisi vajen alkohola, ne pij toliko, vino te bo prevaralo, še zal ti bo! — Da, modro svetuje mesec svojemu prijatelju, a Kapara ga ne sliši več. Ne sliši ga in se tudi zanj ne meni. V tistem sijajnem, zlatkastem polmrazu, obkrožen s posodami, sodi, steklenicami, v senci črne starinske preše, drži Kapara v roki steklenico, maje se razigrano in naliva čašo sopotniku: — Pij, sonce ti domobransko, da boš pomnil, kdaj te je po Zagorju vodil partizanski maček Ilija Kapara! Ne zaslužiš, a pij! — Zakaj ne zaslužim? se začudi domobran. — Ne! — Pa ti? — Tudi jaz ne. Ze zdavnaj bi moral biti na cilju, pa vidiš... — Zakaj potem piješ?

(Nadaljevanje sledi)

Opozorilo bivšim internirancem v Nemčiji

Društvo bivših političnih deportirancev v Nemčiji, ki ima svoj sedež v Gorici, na Korzu Italija 54/1 (na sedežu PSDI) sporoča naslednje:

Kar se ude dokumentacije, ki jo morajo predložiti bivši politični deportiranci v Nemčiji pristojni komisiji, je še vedno potrebno prekriti si posebno izjavo mednarodnega Rdečega križa iz Arolsena v Nemčiji. Vendar pa sama ta izjava ne zadostuje, ter morajo prizadejati predložiti tudi drugo dokumentacijo, iz katere naj bo razvidno, kakšni so bili vzroki za deportacijo v Nemčijo (pripadništvo partizanom, sodelovanje z njimi, rasni, verski ali ideološki vzroki itd.).

Izjava RK iz Arolsena ostane tudi po teh predpisih osnovni dokument, ki pa mora biti podkrepjen s takimi pomožnimi dokazili, kolikor si jih prizadejati lahko preskrbiti. Prizadejati naj se za vsa podrobnejša pojasnila obrnejo na zgoraj navedeni urad v Gorici.

in da tudi starši vidijo uspehe, ki jih dosegajo njihovi otroci.

Prireditve bodo zlasti po večjih šolah, kjer bodo zbrali sredstva za šolski patronat, ki bo v novem letu skrbel za najpotrebnejše otroke.

Prihodnje dni bomo poročali o krajih, kjer bodo prireditve in razstave. Prosimo učitelje, da nam pravčasno sporoči, kdaj in kje bodo te prireditve, da bi se mogli zlasti starši odzvati povabilu.

Bliza se čas zaključnih šolskih prireditev

Po slovenskih osnovnih šolah na Goriškem se pripravljajo zaključni prireditve in šolski razstavi. Poštevnovalno učitelstvo si prizadeva, da bi otroci ob koncu pokazali, kaj vsega so se naučili. To je posebno važno za osnovne šole, da se otroci navežejo nanjo.

IZPRED OKRAJNEGA SODIŠČA

Ker ni znala šofirati ie z vespo trčila v avto

Odšel je z doma in pustil ženo in otroke brez sredstev - Sovodenec je vozil avto brez dovoljenja

Pred okrajnim sodnikom dr. Basijem v Gorici se je morala včeraj zagovarjati 16-letna Nadja Zavadič iz Gorice, UL Trieste 325, ker se je vozila z vespo ne da bi imela predpisano vozno dovoljenje, ter 33-letni Giuseppe Varaldi iz Ločnika, Ulica Udine 22, ki ji je vozilo posodil.

Dne 5. decembra lani sta se skupaj peljala na vespi po UL Duca d'Aosta in ker zadnja ni znala šofirati, se je od zadaj zaletelo v avto blanchina ter sta oba padla na tla. Dekle se je zaradi poškodb moralo zateči v bolnišnico in od tam so vsi zadevi prijavili policiji. Kvestura je pozvala pozneje dekle na zaslišanje, a se ni odzvala. Pri včerajšnji razpravi se je Nadja opravičila, da se je hotela naučiti

šofirati in da je Varaldi le po njenem prigovarjanju v to privolil. Sodnik ji je kazeno odpustil zaradi mladostnosti, Varaldi pa je obsojen na plačilo 10 tisoč lir globe. Branil ga je odv. Portelli.

Pod obtožbo, da ni dajal sredstev za življenje svoji ženi in trem mladoletnim otrokom, odkar je lanskega septembra zapustil skupno bivališče v UL Pasubio 11 v Gorici, bi se moral včeraj zagovarjati tudi 34-letni Pasquale Venturini, ki pa se ni predstavil pred sodnikom. Zena je izjavila, da se je od lanskega septembra vrnil domov samo enkrat in se takrat je prišel samo po svoje reči ter ji ni nikoli dal niti lire, pač pa ji je pustil še dolgeve. Izjavila je tudi, da ji je znano, da

živi skupaj z neko drugo žensko, vendar ni vedela njegovega sedanjega naslova. Državni tožilec je zahteval za Venturinija 4 mesece zapora in 20 tisoč lir, s čimer se je strinjala tudi obramba. Sodnik pa je obtoženo obsojen na tri mesece zapora in 80 tisoč lir globe.

Ker ni imel voznega dovoljenja je bil obsojen tudi 20-letni Jurij Cernigoi iz Sovodenj št. 22, ki je policija zasledila, ko je šofiral neki avto, ne da bi kdajkoli napravil vozniski list. Sodnik ga je obsojen na dva meseca pripora in plačilo 20 tisoč lir globe, vendar je kazeno pogojna in brez vpisa v kazenski list. Branil ga je dr. Portelli. Sodnik dr. Bassi.

Prva seja odbora trgovinske zbornice

Predsednik trgovinske zbornice inž. Quirino Riganat je včeraj na podlagi prefektovega dekreta imenoval nov odbor zbornice. V začetku se je, izražajoč želje no vim članom odbora, zahvalil podprefektu dr. Vincenzu Palisiju za dodelitev dejavnost na položaju izrednega komisarja. Poročal je nadalje o dejavnosti, ki jo je opravil v dveh mesecih, odkar je bil imenovan na mesto predsednika. Odbornikom je nadalje predložil v odobritev 203 sklepe ter jih seznanil z najvažnejšimi vprašanji, med katerimi je razporeditev odgovornosti novih odbornikov, imenovanje članov posvetovalne komisije proste cone, obnove stalnih komisij za industrijo, trgovino, kredite in kmetijstvo, gozdarstvo, gorsko gospodarstvo, prevozna in pomorska vprašanja, kakor tudi imenovanje zastopnika goriške zbornice v ustanovljajoči se deželni zvezi trgovinskih zbornic. Ker mora odbor čimprej izvršiti omenjeno delo, se bo znova sestali danes popoldne.

Ustoličenje Janeza Jenka v nedeljo na Sveti gori

V nedeljo 24. maja bodo na Sveti gori ustoličili novega apostolskega administratorja Janeza Jenka, ki bo upravljal tisti del goriške nadškofije, ki je v Jugoslaviji. Svečanost se bo začela ob 10.30 s prihodom občinstva in duhovnikov, ki jih bo novemu apostolskemu administratorju predstavil škofski dekan Andrej Simčič, ki začasno upravlja to cerkveno področje.

Zapora ceste Jazbine - Bukovje

Zupanstvo občine števčerskega spločja, da je občinska cesta Jazbine-Bukovje zaprta za vse promet, ker gradijo na tem področju občinski vodovod. Z deli so začeli dne 20. t.m. in cesta ostane zaprta vse do njihovega zaključka.

Šesta etapa kolesarske dirke po Italiji

V ravninski etapi zmaga sprinterja M. Bariviere

Anquetil, kljub padcu, še vedno z roza majico

VERONA, 21. — Mino Bariviera si je že pripravil načrt za etapno zmago v prvih dneh letošnje dirke po Italiji. Hotel jo je doseči v Parizu, toda Taccone, ki je bil znan kot alpski vozač, se je neprimerno spremenil v sprinterja in pustil Bariviero za seboj. Kolesar Carpana pa se je pripravil na maščevanje in danes mu je uspelo, da je stopil na oder zmagovalcev.

Današnja etapa je bila kot nalašč za hitrostne kolesarje. Konec ni razočaral, ker se je etapa zaključila kot je bilo predvideno. Žal je prišlo pred ciljem do padca, ki je prav gotovo dal zadnjočk današnje etape drugo obliko. S padcem sta bila odrezana od borbe za prvo mesto mladi Durante, ki je bil favorit za današnjo zmago, in Spanec Alomar, kateremu so sicer vzponi bolj všeč, a je danes hotel presesteti. Tudi Anquetil je bil v skupini padlih, a se je rešil brez poškodb. Moral pa je precej potruditi, če ni hotel zaostati. Francoz se je namreč znašel pred živim zidom kolesarjev in ni mogel preko njih, medtem ko je bila bežeča skupina le 4 ali 5 km od cilja in je složno in hitro vozila proti Veroni. Anquetilu se je vseeno posrečilo, da se je pravčasno priključil prednji skupini, medtem ko je Adorni, prav tako zapleten v padec, nekoliko zaostal.

Razen tega dogodka ni današnja etapa zabeležila nič posebnega. Kolesarji so vztrajali pri hitrosti 44 ali 45 km na uro, zaradi česar je bil vsak pobeg že vnaprej obsojen.

NA CILJU IN LESTVICA

VRSTNI RED NA CILJU VI. ETAPE PARMA - VERONA (100 km): 1. BARIVIERA MINO (Carpano), 2.13'02", s povprečno hitrostjo 45.101 km. 2. Marcello Raffaele (Legnano), 3. Ongena Marcel (Flandria Roma), Belgija. 4. Zilioli Italo (Carpano). 5. Jongen Constant (Flandria Roma), Belgija. 6. Ciampi. 7. Daglia. 8. Grani. 9. Taccone. 10. Ferretti. 11. Bailetti. 12. Bruni. 13. Zandegù. 14. Mazzacurati. 15. Baldan. 16. Pifferr. 17. Meali. 18. Magni. 19. Macchi. 20. Vandenbergen. Sledi glavница.

SPLOŠNA LESTVICA 1. ANQUETIL 21.07'59" 2. De Rosso, z zaost. 30" 3. Moser E. 1'13" 4. Carletti 1'19" 5. Everaert 2'11" 6. Foggiali 2'20" 7. Baldini 2'28"

Na košarkarskem turnirju

Nastop goriške SAFOG v Postojni

Jutri in v nedeljo bo v Postojni košarkarsko tekmovanje, ki se ga bo udeležila tudi ekipa SAFOG iz Gorice. Pri turnirju bodo sodelovale še ekipe Namos in Postojne, Leonit in Hausbrandt iz Trsta. Goriški košarkarji bodo odpotovali v Postojno jutri popoldne ter se bodo s tekmami pomerili z Namosom iz Postojne. Naslednji dan pa jih čakajo tekme z drugimi ekipami. Goričane bodo zastopali naslednji igralci: Rossi, Piveter, Baucan, Ortali, Rijavec, Rossi, Volz, Valenti, Scappin, De March, Illischer, Bigotto, Brumati in Zulli.

Če ne bo Indonezije

Arabska zveza predlaga bojkot tokijske olimpiade

KAIRO 21. — Arabske države so sklenile bojkotirati tokijske olimpijske igre če prireditveni odbor ne bo dovolil nastopa Indoneziji. Kot je znano je mednarodni olimpijski odbor diskvalificiral za nedolžen čas Indonezijo ker ta ni dovolila nastopa Taiwanu (Formoza) in Izraelu na azijskih igrah, ki so bile 1962. leta v Džakarti. To je sklenil včeraj svet arabske zveze, ki se je sestel v Kairu. Odbor je tudi sklenil, da bo še posredoval pri olimpijskem odboru. V nasprotju primeru pa bo arabska zveza povabila države Afrike, Azije in Latinske Amerike naj bojkotirajo tokijske olimpiade.

TOKIO 21. — Japonska se bo udeležila letnih olimpijskih iger s 320 do 330 atletični, ki bodo nastopili v vseh panogah, ki so na sporedu. Anglija je 1948. leta, ko je bila olimpijada v Londonu, nastopila s 311 atletični. Finska 1952. leta v Helsinkih s 250 atletični. Avstralija 1956 v Melbournu s 287 in Italija 1960 v Rimu s 275 tekmovalci.

MEDNARODNI NOGOMET

Vse razprodano za Inter-Real Madrid

3 milijone lir nagrade vsakemu igralcu Interja?

BERN 21. — Evropska nogometna zveza je sklenila, da bo treba finalno tekmo za pokal evropskih prvakov Inter-Real Madrid, ki jo bodo igrali 27. t.m. na Dunaju, v primeru neodločenega izida podaljšati za 30 minut. Te pol ure bodo razdelili v dva polčasa po 15 minut. Če bi se tekma tudi v tem primeru zaključila brez zmagovalca, se bosta enajstorici spoprijeli drugič v dvoboju, ki bo 3. junija v Amsterdamu.

DUNAJ 21. — Za finalno tekmo za pokal evropskih prvakov, ki bo v sredo na Dunaju vladal v avstrijskem glavnem mestu veliko zanimanje. Vse vstopnice za stadion na Praterju, ki ima 74.000 so že razprodane za skupno 30.000 šilingov (približno 75 milijonov lir). Televizijska pa je organizatorjem izplačala 23 milijonov lir za oddajo tekme po mrežah 34 držav. Nad 20.000 Italijanov si je zagotovilo prenočišča v številnih hotelih. Ti se bodo odpeljali na Dunaj s posebnimi vlaki in letali. Tudi iz Nemčije pričakujejo precejšnje število Italijanov ki so tam zaposleni. Španske strani pa kaže, da bo prišlo na Dunaj približno 4000 navijačev Real Madrida.

Danes se je zvedelo, da je nekaj vstopnic na razpolago, vendar so cene te dosegle že bajne višine. Na Dunaju krožijo govorice, da bo vsak igralec Interja dobil v primeru zmage z Real Madridom 3 milijone lir nagrade. Te govorice bodo verjetno odgovarjale resnici, ker je znano, da zmagovalcev v tem finalu lahko za nadaljnje mednarodne nastope zahteva najmanj 18 milijonov in pol lir.

Svetovno prvenstvo v namiznem tenisu

Od 60 do 65 držav s 700 tekmovalci

LJUBLJANA 21. — Danes je bila v poslopju Zavoda ing. Stanka Bloudka v Tivoliju prva uradna konferenca, s katero so hoteli prireditelji omogočiti široko informacijo o dosežanjem delu in o problemih pri pripravi svetovnega prvenstva v namiznem tenisu, ki bo od 15. do 25. aprila prihodnje leto v Ljubljani.

Na konferenci sta predsednik prirediteljskega odbora Milja Ribičič in tajnik Peter Durak seznanili novinarje z izvedbenim delom predvsem za ureditev prostorov, kjer se bodo odvijale borbe za zelenimi mizami. Svetovno prvenstvo bo v novem poslopju, ki ga gradijo v Tivoliju. Zgrajba bo najmodernejše oblike in izredno funkcionalna ter bo seveda služila tudi za druge športne prireditve.

Prireditveni odbor trenutno predvideva, da se bo prihodnjega svetovnega prvenstva udeležilo 60 do 65 držav, ki bodo zastopane s 600 do 700 tekmovalci in s 150 funkcionarji. Tudi novinarji iz vseh delov sveta se bodo zbrali v Ljubljani in sledili ter obveščali javnost o zavrtih prireditvah.

KOSARKA

Ignis-Fides 78:70

BOLOGNA 21. — V današnji prvenstveni tekmi I. moške košarkarske lige je vareski tenis premagal bolonjski Fides 78:70 (44:32).

IGNIS-FIDES 78:70

BOLOGNA 21. — V današnji prvenstveni tekmi I. moške košarkarske lige je vareski tenis premagal bolonjski Fides 78:70 (44:32).

KOLUMBIJA — Ekvador 4:1
ARGENTINA — Urugvaj 3:1